

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія дисциплін професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Початкова освіта»)**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з початкової освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії дисциплін професійної та
практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»)

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика реабілітаційної роботи
Викладач (-і)	к.п.н. Гоцуляк Катерина Іванівна
Контактний телефон викладача	57-00-08
E-mail викладача	kateryna.hotsuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS, 120 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i> концептуальні засади, нормативно-правова база та особливості організації інклюзивного навчання; альтернативні методики для організації інклюзивного навчання в початковій школі та інноваційні технології корекційно-розвивальної роботи педагога як складової освітнього процесу. Дисципліна спрямована на вивчення та розуміння методів і прийомів, що використовуються у процесі реабілітації осіб з обмеженими можливостями або тих, хто потребує підтримки для повернення до нормального життя після травм чи хвороб. Студенти отримають комплексні знання про сучасні підходи до реабілітаційної роботи, враховуючи індивідуальні особливості клієнтів, їх соціокультурний контекст та фізичний стан. Зокрема, вивчається професійна етика та правила поведінки в реабілітаційній сфері.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> ознайомити з теоретико-методологічними, нормативно-правовими та організаційно-методичними засадами організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у початковій школі а також з науковотеоретичними основами застосування засобів оздоровчої реабілітації у комплексній корекційно-педагогічній роботі, набуття знань з методик проведення реабілітаційних та загальнооздоровчих заходів, оволодіння вміннями і навичками проведення масажу, фізично-реабілітаційних вправ у процесі корекційної роботи з особами з різними порушеннями мовлення.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i> формування у здобувачів фахової передвищої освіти знань про процес психофізичної та соціально-педагогічної реабілітації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ЗК-3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності вчителя початкових класів. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.</p> <p>ЗК-10. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>ФК-1. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу, подану в паперовій та електронній формах.</p> <p>ФК-2. Здатність дотримуватися вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p>	

ФК-3. Здатність планувати роботу, розробляти календарнотематичне планування змісту освітніх галузей, план виховної роботи, планувати професійний саморозвиток вчителя

ФК-5. Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учнів.

ФК-6. Здатність до здійснення освітнього процесу.

ФК-7. Здатність визначати мету і завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.

ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність ЗСО, напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя, директора навчального закладу, викладача, їх функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу ЗСО; обсяг і функції роботи вчителя, принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування ЗСО.

ПРН-4. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність ЗСО, напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя, директора навчального закладу, викладача, їх функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу ЗСО; обсяг і функції роботи вчителя, принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування ЗСО.

ПРН-6. Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі за напрямками, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	40
семінарські, практичні заняття	40
самостійна робота	40

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	013 Початкова освіта	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Реабілітаційна педагогіка як наука	2	2	1
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення соціальної реабілітації	2	2	3
Тема 3. Теоретичні основи реабілітації	2	2	3
Тема 4. Основні принципи реабілітації	2	2	3
Тема 5. Психологічні фактори в реабілітації	2	2	3
Тема 6. Реабілітаційний простір	2	2	3
Тема 7. Педагогічні основи реабілітації	2	2	3
Тема 8. Трудотерапія як засіб реабілітації	2	2	3
Тема 9. Громадські організації в реабілітації інвалідів	4	4	3

Тема 10. Форми організації реабілітації при різних патологіях	4	4	3
Тема 11. Принципи формування індивідуальної програми реабілітації	4	4	3
Тема 12. Принципи організації професійної реабілітації	4	4	3
Тема 13. Соціально-побутова реабілітація і правильне облаштування житла інваліда	4	4	3
Тема 14. Роль сім'ї в реабілітації інваліда	4	4	3

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – курсовий проєкт. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Курсовий проєкт – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – курсовий проєкт. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

- Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
- Академічна доброчесність.* Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
- Відвідування занять.* Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
- Неформальна освіта.* Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Замашкіна О.Д. Основи соціальної реабілітації: навчально-методичні рекомендації. Ізмаїл: ІДГУ, 2019. 193 с.
2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. Комплекс / Автор.-упоряд.: О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський та інш. / За заг. ред.: І.Д.Зверевої, Ж.В.Петрочко. К.: Фенікс, 2007. 528 с.
3. Карпенко О.Г. Теорія і практика соціальної роботи: навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 408 с.
4. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник / За заг. ред. І.Р.Мисули, Л.О.Вакуленко. Тернопіль: ТДМУ, 2005. 402 с.
5. Романовська Л.І., Джигун Л.М., Синюк Н.В. Теорія та практика реабілітаційної роботи: навч. посібник. Хмельницький: ХНУ, 2009. 222 с.
6. Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник / С.В.Толстоухова, О.О.Яременко, О.В.Вакуленко та ін. К.: ДЦССМ, Державний ін-т проблеми сім'ї та молоді, 2003. 88 с.
7. Шевцов А.Г. Методологічні принципи соціальної реабілітації осіб з обмеженими функціями здоров'я: Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна, Вип. VI. Кам'янець Подільський, 2006. С. 337- 342.

Допоміжна література

1. Войнола Р.Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.
2. Заверико Н.В. Соціальна педагогіка: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2011. 240 с.
3. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика): Підручник. К.: Каравела, 2011. 368 с.
4. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціальна робота. Теорія і практика. К: Каравела, 2017.
5. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. За заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. К.: Центр навч. літ., 2004. 256 с.

Основні нормативно-правові документи:

1. Державний стандарт початкової освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
2. Навчальні програми для початкової школи. Сайт МОН України. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/pochatkova-shkola.html>
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
4. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>
4. Данилова Т.В. Організація і проведення соціально-психологічної реабілітації та професійного навчання дітей-інвалідів. URL: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2009/10_2009/8.pdf.pdf
5. Досвід США у процедурі встановлення інвалідності, розроблення програми реабілітації, та існування подібних комісій. URL: <http://www.pilga.in.ua/node/6213>.